

Täysistunto

Torstai 9.6.2016 klo 16.01—18.55

2.5. Suullinen kysymys valtionyhtiöiden hankintakäytännöistä (Peter Östman kd)

Suullinen kysymys SKT 69/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Östman.

Keskustelu

16.56 Peter Östman kd: Arvoisa rouva puhemies! Valtion kokonaan omistaman Suomen Lauttaliikenne Oy:n tehtävä on lossi- ja lauttapalvelujen varmistaminen osana yleistä tieverkkoa. Tämä valtion sataprosenttisesti omistama yhtiö tilasi uuden autolautan yhteysvälille Parainen—Nauvo lokakuussa 2015. Tarjouskilpailun perusteella yhtiö valitsi toimittajaksi puolalaisen telakan, vaikka tarjouskilpailuun osallistui myös muun muassa Rauman telakka. Tarjouskilpailun voittanutta telakkaa ja sen alihankkijoiden toimintaa kohtaan on esitetty vakavia syytöksiä. Äskettäin on uutisoitu, että telakalla työskentelee pohjoiskorealaisia siirtotyöläisiä erittäin heikoin työhhdoin. Suomen valtio tukee siis hankinnoillaan Pohjois-Korean diktatuurin ylläpitoa ja samalla vielä toisen EU-maan telakkateollisuutta. Kysyn: miksei valtion kokonaan omistaman yhtiön tarjouskilpailussa huomioitu paremmin kokonaisvaikutuksia?

16.57 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vaikka en vastaa tästä omistajaohjauksesta, niin tunnen tämän tapauksen, koska olen saanut käydä keskustelua sekä Rauman telakan että sitten asianomaisten kanssa tästä lauttaliikenteestä liikennepoliittisesta näkökulmasta. Tämä on kieltämättä ollut haasteellinen hankinta, ja siinä vaiheessa, kun hallituksemme astui tähän tehtäväänsä, hankinta on ollut jo hyvin pitkällä ja se vastuu hankinnasta on ollut yhtiön hallituksella ja hallituksen tekemällä päätöksellä. Katsomme varmasti yhteistyössä jatkossa etenkin Liikenneviraston näkökulmasta sitä, että kun näitä toimeksiantoja annetaan tämän liikenteen järjestämisestä, niin millä tavalla siinä voisimme paremmin huolehtia hankintamenettelystä.

Puhemies Maria Lohela: Ja lisäkysymys, edustaja Östman.

16.58 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Suomalaistelakoiden tarjoukset saattoivat tässä tapauksessa olla kalliimpia, mutta mikäli lautta olisi valmistettu Suomessa, olisi osa varoista — joidenkin arvioiden mukaan jopa viidennes — palautunut veroina yhteiskunnalle. Samalla olisi vahvistettu suomalaista osaamista, kun suunnittelutyö olisi suoritettu täällä. Aikaisempina vuosina esimerkiksi VR:n epäonnistu-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 67/2016 vp

neet kalustohankinnat Italiasta ovat osoittaneet, että hankintakriteeristöä tulee kehittää. Kysyn: miten hallitus aikoo toimia parantaakseen valtionyhtiöiden hankintakäytäntöjä?

16.59 Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Liikenteen näkökulmasta, silloin kun liikennepolitiikkaan tätä kriteeristöä voidaan soveltaa, on varmasti tärkeätä, että voimme lisätä riittävästi sellaisia kriteereitä, jotka vaikuttavat liikenneturvallisuuteen, käytettävyyteen, käyttökustannuksiin ja myöskin siltä osin täsmentävät ja parantavat myöskin valtion hankintaedellytyksiä. Tärkeää on myöskin se, että valtiolla olisi mahdollisuus linjata innovatiivisia hankintamenetelyitä ja sitä kautta myöskin tukea suomalaista yrittäjyyttä, suomalaista alkavaa teknologiaosaamista uusilla toimialoilla antaaksemme referenssejä myöskin kotimaisille yrityksille. Mutta kuten sanottu, näissä molemmissa kyseisissä tapauksissa on ollut päätöksiä, jotka ovat tapahtuneet joko ennen tätä hallitusta tai juuri sen kynnyksellä, ja näissä yhteyksissä emme ole pystyneet vaikuttamaan vielä näihin päätöksiin.

Kysymyksen käsittely päättyi.

Kyselytunti päättyi.